

Nr 34.

Ankom till riksdagens kansli den 17 april 1928 kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning av fullmäktiges i riksgäldskontoret framställning i fråga om medgivande att i riksdagshuset uppsätta en minnestavla i anledning av världspostföreningens femtioårsjubileum.

Med skrivelse till bankoutskottet den 22 mars 1928 hava fullmäktige i riksgäldskontoret överlämnat en från generalpoststyrelsen inkommen framställning om medgivande att i riksdagshuset uppsätta en minnestavla i anledning av världspostföreningens femtioårsjubileum.

Generalpoststyrelsens ifrågakarande framställning innefattas i en skrivelse den 9 mars 1928, vilken är av följande lydelse:

»Världspostföreningen, som är en sammanslutning på postens område av alla länder i världen med ett ordnat postväsen, bildades år 1874 vid en konferens i Bern. Bland de 22 stater, som voro representerade vid föreningens bildande, var även Sverige. Föreningens syfte var ursprungligen att inordna den internationella utväxlingen av brev försändelser under för alla länder gemensamma regler. Efter hand som nya rörelsegrenar tillkommit i vederbörande länders inrikes posttjänst, hava även dessa blivit föremål för internationella avtal inom världspostföreningens ram. För närvarande äro till världspostföreningen anslutna mer än 80 länder och, utom den grundläggande konventionen — världspostkonventionen — vilken reglerar föreningens verksamhet i allmänhet samt dessutom innefattar bestämmelser om brev försändelser, äro särskilda avtal avslutade om utväxling av brev och askar med angivet värde, postpaket, postanvisningar, inkasseringar, abonnemang å tidningar och tidskrifter samt om postgiro rörelsen.

Med hänsyn till världspostföreningens stora betydelse för den mellanfolkliga samfärdseln måste det anses naturligt, att föreningen önskar på ett värdigt sätt hugfästa minnet av viktigare data i sin tillvaro.

Då världspostföreningen år 1899 ägt bestånd i 25 år, beslöt föreningen att i Bern, där såsom nyss nämnts föreningen bildades och där föreningens centrala organ, internationella postbyrån, har sitt säte, uppsätta ett monument, vilket avtäcktes år 1909. Monumentet, som har en mycket framträdande plats i staden, drog en kostnad av i svenskt mynt omkring 150,000 kronor, vilket belopp utgick på föreningens gemensamma kostnader.

Vid sin åttonde kongress, som hölls i Stockholm år 1924, firade världspostföreningen sitt 50-årsjubileum. Kongressen anslog i sammanhang härmed ett

belopp av 10,000 guldfrancs för uppsättande inom Stockholm av en minnestavla i anledning av jubiléet, och uppdrog åt generalpoststyrelsen att gå i författning om tavlans utförande och uppsättande.

Generalpoststyrelsen har nu träffat preliminär överenskommelse med konstnären Ivar Johnsson, Stockholm, om utförande av ifrågavarande minnesmärke, som vore avsett att framställas i kalksten, marmor och brons och förses med en kortfattad inskription å svenska och franska språken. Minnestavlan skulle i höjd mäta omkring 120 och i bredd omkring 80 centimeter.

På grund av världspostföreningens karaktär av ett för alla länder gemensamt officiellt organ, är det givetvis ej enbart från svensk synpunkt önskvärt, att minnestavlan över föreningens 50-årsjubileum erhåller en värdig plats, och generalpoststyrelsen har därför tänkt sig, att tavlan lämpligast borde uppsättas inom riksdagshuset, där världspostkongressen jämväl höll sina sammanträden. Enligt styrelsens mening skulle tavlan med fördel kunna infällas i väggytan under trappan till utskottsvåningen och vettande mot Första kammarrens plenisal.»

Under åberopande av vad sålunda anförts och med bifogande av en utav konstnären Johnsson verkställd skiss över det tilltänkta minnesmärket har generalpoststyrelsen anhållit, att fullmäktige ville utverka medgivande att uppsätta ifrågavarande minnestavla inom riksdagshuset.

Fullmäktige i riksgäldskontoret hava i sin skrivelse meddelat, att kamrarnas herrar talmän på under hand gjord förfrågan förklarar sig icke hava något att erinra mot den gjorda framställningen. Fullmäktige hava vidare för egen del förklarar sig icke heller hava funnit anledning till erinran mot densamma.

Utskottet.

Utskottet, som ansett den föreliggande frågan lämpligen böra underställas riksdagens prövning, har med hänsyn till vad generalpoststyrelsen framhållit rörande världspostföreningens ställning och betydelse funnit sig böra tillstyrka, att medgivande lämnas till uppsättande av ifrågavarande minnestavla inom riksdagshuset. Mot den placering inom byggnaden, som av generalpoststyrelsen antytts såsom lämplig, finner utskottet för sin del intet att erinra; det läser emellertid ankomma på fullmäktige i riksgäldskontoret att meddela beslut angående minnestavlans plats inom riksdagshuset.

På grund av det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av förevarande framställning, må medgiva, att inom riksdagshuset må å plats, som av fullmäktige i riksgäldskontoret bestämmes, uppsättas en minnestavla i anledning av världspostföreningens femtioårsjubileum.

Stockholm den 17 april 1928.

På bankoutskottets vägnar:

C. E. SVENSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *C. E. Svensson, Gustafsson* i Stensholm, *Sandler**, *Pettersson* i Olovstorp, *Enhörning**, *Lindgren, Johansson* i Friggeråker och *Dalberg*;

från andra kammaren: herrar *Borggren, Winkler, Bäcklund, Lovén, Wikström, Kloo, Ryberg* och *Svensson* i Betingetorp.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.